

LONDON ▶ U sjeni opožarenog nebodera Grenfella, stanovnici Londona pripremili su dekoracije kojima će ovogodišnji karneval u Notting Hillu posvetiti žrtvama katastrofe u kojoj je živote izgubilo 80 ljudi. Prevladavat će zelena boja. Karneval u Notting Hillu, zapravo ulični festival u karipskom stilu, počeo se održavati 60-ih godina kao odgovor na niz rasnih sukoba između doseljenika iz bivših britanskih kolonija i lokalnih bijelaca. (Hina)

DIGITALNI KAUBOJI Izložba Vladimira Bige otvorena u Malom salonu

Grafike velikih protagonista western filma mogu se pogledati do 2. rujna

Kauboji novog doba sinoć na Korzu

Junacima westerna nije odoljao ni kauboju Tozo

Clint Eastwood, Yul Brynner, John Wayne, Gregory Peck, Henry Fonda, Robert Mitchum i Gene Hackman, oslikani kao na ZX Spectrumu, predstavljaju simbiozu nostalgije generacija koje su obilježili glumci i samih početaka ekspanzije računala

RIJEKA ▶ Izložba Digitalni kauboju autora Vladimira Bige u Malom salonu, u sklopu desetog rođendana Peek&Pokea otvorena je na pravi kaubojski način: voditelj riječkog muzeja starih računala Svetozar Nilović Tozo dojahao je Korzom od negdašnje Riječke banke pa sve do Malog salona na svom vjernom pastuhu, koji je specijalno za ovu prigodu dopremljen s Grobnika. Konj i jahač sa stetsonom na glavi izazvali su pravi šušur na glavnoj riječkoj šetnici. Mnogi su se htjeli slikati što s konjem, što s jahačem, što s njima obojicom, a Tozi valja odati priznanje da je suvereno jahao Korzom, unatoč tome što dotad nikad nije imao kontakta s konjima.

No prava zvijezda izložbe ipak je bio Vladimir Biga i njegovih šesnaest grafika velikih protagonista western filma, realiziranih u staroj 8-bitnoj grafici. Clint Eastwood, Yul Brynner, John Wayne, Henry Fonda, Gregory Peck, Robert Mitchum i Gene Hackman, oslikani kao na starom ZX Spectrumu, predstavljaju svojevrsnu simbiozu nostalgije kroz generacije koje su obilježili glumci, ali i samih početaka ekspanzije računala, dok su ona još bila u »povojima«.

Svetozar Nilović Tozo dojahao je na izložbu posvećenu 10. rođendanu Peek&Pokea

– Moje umjetničko djelovanje ima autobiografski karakter. Neki bitni momenti, osobne sklonosti ili inspiracije nastojim izraziti putem umjetničkog djelovanja i tako ponovno proživjeti emocije koje su uz nj-

ih vezane. Računala i računalne igrice ostavile su dubok utisak na mene. Kao svjedok razvoja računalne grafike od grubih crno-bijelih oblika do današnjih vizualno bogatih računalnih okruženja u kojima se pro-

matrač može stopiti s okolinom u stvarnom vremenu, shvaćam da su ideje iste, a tehničke mogućnosti se usavršavaju. Volim gledati stare računalne igrice jer me podsjećaju na djetinjstvo i ranu mladost. Izaziva-

ju mi emocije sreće kad sam se kao klinac igrao, objašnjava Vladimir Biga.

Veliki utjecaj na njega imaju geometrija i njezini oblici, kao i avangardni pokreti i radovi, koji su bili snažni u Jugoslaviji, kao što su Nove tendencije, Exat51, radovi Ivana Pichelja, Vjenceslava Richterera i Julija Knifera.

– Sam piksel-kvadrat, koji je osnova kompjutorske grafike, postavio je i pravokutne granice i u mom izražavanju. Ako moram birati između kruga i kvadrata, biram kvadrat i njegove oštre granice. Omiljene tehnike su mi kompjutorska grafika, akril, ready-made, linorez i improvizacijske tehnike u grafici poput otiskivanja s valjkom. Puno radim u tehnici kompjutorske grafike jer mi računalo omogućava da najbrže realiziram ideju. Najdraža podloga mi je papir, koji smatram plemenitom podlogom koja sve trpi i neprekidno pokazuje sadržaj koji nosi, pojašnjava autor izložbe.

Izložba Digitalni kauboju iliti Pixel art Cowboys Vladimira Bige postavljena je u okviru projekta Peek&Pokea »Umjetnost očima računala«, a moguće ju je razgledati u Malom salonu na Korzu sve do 2. rujna.

Andrej PETRAK
Snimio Roni BRMALJ

Ljubav u Mariboru

UČITELJICA KAŽNJENA ZA SEKS, UČENIK ZA UCJENU

MARIBOR ▶ Bivša profesorica na jednoj srednjoj školi u Mariboru osuđena je na godinu dana zatvora uvjetno, s rokom kušnje od dvije godine, jer je održavala intimne odnose s tada maloljetnim učenikom, dok je on kažnjen zbog ucjene, objavio je u ponedjeljak mariborski dnevni list »Večer«.

Ljubavna afera između učenika i profesorice procurila je u javnost lani, a navodno je trajala pune dvije godine. Roditelji učenika na njegov su poticaj sve prijavili školi i policiji, pa je profesorica dobila izvanredni otkaz i kaznenu prijavu.

Za seksualni odnos s maloljetnom osobom starijom od 15 godina slovenski kazneni zakonik predviđa kaznu od jedne do deset godina zatvora, ako je djelo počinila osoba kojoj je maloljetna osoba povjerena u skrbništvo ili odgoj.

Na godinu dana zatvora s jednogodišnjom kušnjom u mariborskom je slučaju kažnjen i učenik koji je u međuvremenu postao punoljetan. Čini se da u aferi koja je sada dobila sudski epilog nije bio samo žrtva zloporabe od strane profesorice nego je slučaj i sam zloupotrijebio.

Na sudu je priznao da je podatkom o njihovom odnosu profesoricu htio ucijeniti, nakon što je s njom već prekinuo vezu. (Hina)

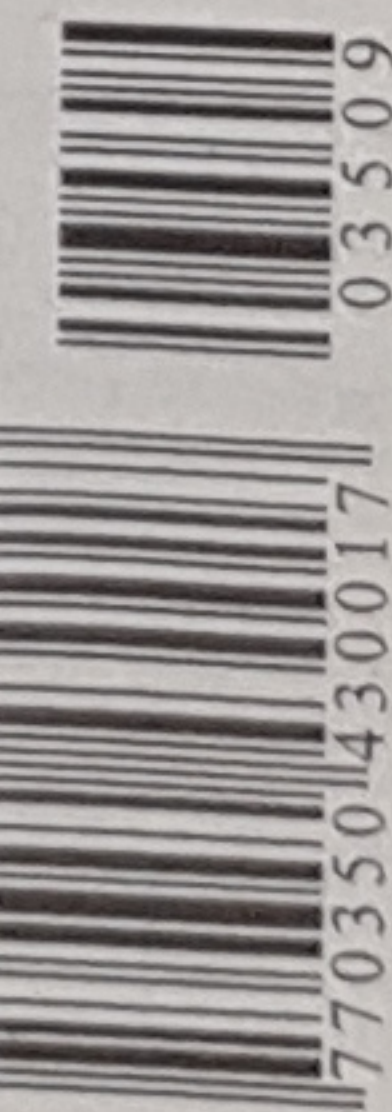
www.erstebank.hr Info telefon: 0800 7890

Važno je s kim bankarite.

ERSTE
Bank

Tečajna lista broj: 165
Erste&Steiermärkische Bank d.d.
Primjenjuje se od 29.08.2017.

Valuta	jed.	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Srednji za devize	Prodajni za devize	Prodajni za efektivu	Srednji tečaj HNB
AUD	1	4,762000	4,801200	4,934400	5,067600	5,109000	4,931158
CAD	1	4,815000	4,854300	4,989000	5,123700	5,165000	4,979217
CZK	1	0,269000	0,275800	0,283800	0,291800	0,300000	0,283802
DKK	1	0,964000	0,972100	0,996000	1,019900	1,029000	0,995817
HUF	100	2,322000	2,376200	2,437100	2,498000	2,550000	2,436547
JPY	100	5,477000	5,521500	5,680500	5,839500	5,887000	5,683657
NOK	1	0,773000	0,780200	0,799300	0,818400	0,825000	0,800648
SEK	1	0,753000	0,759600	0,778200	0,796800	0,804000	0,778388
CHF	1	6,325000	6,351200	6,507300	6,663400	6,687000	6,511452
GBP	1	7,788000	7,827800	8,020200	8,212600	8,250000	8,008734
USD	1	6,035000	6,059500	6,208500	6,357500	6,380000	6,209102
BAM	1	3,642000	3,696700	3,787600	3,878500	3,932000	3,787600
EUR	1	7,350000	7,360000	7,410000	7,460000	7,475000	7,408079
PLN	1	1,662000	1,700700	1,742500	1,784300	1,821000	1,739394

Broj 247-8, 4. rujna 2003.
ISSN 1330-2787

3. hrvatski trijenale grafike, Dom HDLU-a: Kabinet grafike, Zagreb, lipanj–srpanj 2003.

Evolucija, promjena, raznolikost

Treći hrvatski trijenale grafike nedvojbeno otvara neka nova pitanja o našem likovnom okruženju i nužno se mora promatrati s više različitih stajališta da bi ga se moglo pravilno valorizirati. No, sasvim je jasno ostvarena osnovna zamisao predočavanja evolucije jednog medija, što i čini vrijednost ove izložbe

Treći hrvatski trijenale grafike koji upravo traje (od lipnja do srpnja 2003) u Domu hrvatskih likovnih umjetnika prezentira publici uistinu opširan izbor radova 27 pozvanih umjetnika, te 53 odabrana autora. Iako je tema trijenala, zadana prije tri godine, pod naslovom »Energija«, ona je »de facto« konceptijski razrada 2. trijenala grafike na kojem su otvorena vrata eksperimentiranju u novim medijima, a poglavito kompjutorskoj grafici, te je evidentno da izložba prati zadanu temu tek uvjetno s obzirom da se glavnina radova može tek indirektno povezati s temom energije. Stoga je, slijedeći ograničena nastojanja prethodnoga, na ovom trijenalu u postav uvršteno više radova mladih autora koji svojim informacijama o upotrebi medija grafike načinju neka iznimno zanimljiva pitanja oko evolucije medija grafike. Naime, koncepcija ovog trijenala povjerena kustosici Kabineta grafike Vesni Kedmenec Križić, omogućila je mladim autorima da jače afirmiraju nove alate i sredstva, pa se umjesto tradicionalnim grafičkim tehnikama više posvećuju instaliranju, kolažiranju, fotografiranju, kompjutorskom printanju.

U tom kontekstu i autorica predgovora izložbi direktorica Kabineta grafike HAZU S. Marković konstatira da: »Grafička umjetnosti nije viša zatvorena disciplina unutar tradicionalnog alkemijskog procesa«, te je činjenica da se i medij grafike mijenja u skladu s promjenama senzibiliteta.

Konačno i korištenje modernim alatom poput kompjutera ne negira sve tradicionalne zakonitosti grafike, već ih na izvjestan način zaobilazi i mijenja, jer se i dalje poštuje zakon generiranja i reprodukcije slike. Upravo se služenje kompjutorom kao alatom čini kao sljedeći logičan korak u razvoju medija. Naime, upotreba kompjutera rješava mnoge probleme koji stoje pred grafičarom, od jeftinog materijala, lako dostupne opreme, do brze izvedbe.

Ne treba zaboraviti da se unutar tog eksperimenta može vidjeti uistinu vrskih i maštovitih radova, poput onih Roberta Šimraka, Šimuna Šuteja, Ines Krasić, te po mojem mišljenju, Maje Kožul Stojanovski koja se na vrlo vješt i kreativan način snalazi u novoj tehnici kompjutorske grafike.

Svojom neobičnošću pažnju plijeni i djelo »Blow up« Ines Krasić, autorice nagrađene i na prošlom Međunarodnom grafičkom bijenalu u Ljubljani, koja kombinira digitalni otisak s neobičnim materijalom poput PVC-a, kreirajući na taj način zanimljive predmete koji se najradikalnije udaljavaju od predodžbe o mediju grafike. S digitalnom grafikom predstavlja se i Ante Kuduz, dobitnik Premije na prošlom 2. hrvatskom trijenalu grafike, te se ponovo potvrđuje kao vrsni hrvatski grafičar i u ovome novom mediju. Upravo Kuduz i Murtić potvrđuju tezu da veliki umjetnici ostaju veliki umjetnici bez obzira kojim medijem se koristili. Očito je da je nagomilano iskustvo ovih umjetnika pouzdana vodilja unutar novih medija, a čini se da je to tako zato što oni podvrgavaju medij, tj. tehnička sredstva svojoj ideji koju su već materijalizirali u drugim medijima.

Pored ovih nekoliko istaknutih imena treba spomenuti i niz imena mladih umjetnika koji rade u novom mediju, a to su Željko Badurina, Vladimir Biga, Romana Dušić, Ivana Gagić, Marko Trebotić, Paulina Jazvić i dr., koji pokazuju manje ili više originalnosti u korištenju medijem.

Podjednako zastupljene nove i stare tehnike

No, koncepcija trijenala nije posve podređena kompjutorskoj grafici iako je na nju stavljen naglasak, već se tu mogu vidjeti i druge grafičke tehnike poput bakropisa, suhe igle, aquatinte itd., pa se mora konstatirati da ipak i dalje postoje mladi i mlađi grafičari poput Ane Vivode, Josipa Zankija, Slobodana Tomića, Borisa Kajmaka i dr. koji su voljni posvetiti se tradicionalnim i zahtjevnijim tehnikama. Ipak, neka od najkvalitetnijih djela rađena su u tehnici serigrafije kojom se koristi nekolicina umjetnika starije generacije, koje je kustosica Kedmenec Križić uvrstila u svoju koncepciju. To su radovi nekadašnjih exatovaca i velikana eksperimenta i inovacije u hrvatskoj umjetnosti Ivana Picelja, Vjenceslava Richtera i Aleksandra Srneca koji ostaju vjerni duhu svojih geometrijskih improvizacija. Uz njihove radove mogu s vidjeti i radovi i drugih predstavnika starije generacije, poput serigrafije »Feniks« Dimitrija Popovića i linoreza Zlatka Kesera, no za koje se može reći da su tek uvjetno povezani sa zadanom temom energije. No, to načinje pitanje krhkosti koncepcije trijenala.

Preširoko definirana tema?

Naime, osnovna zamjerka mogla bi se pronaći u zadanoj temi koja je tek u svojem širem smislu koncepcijski poštovana budući da se većina izloženih radova direktno ne referira na zadanu temu. Tek ako se pojam energije shvati kao snaga eksperimenta, tj. kao energija promjene, može se smisljeno obuhvatiti u cjelinu izložene radove, no zadana tema ovdje kao da se više oslonila na izraz i tehniku, a manje na sadržajnu stranu djela. Na toj razini uočljiva je dosljednost u koncepciji, no mora se priznati, da neupućen posjetitelj ostaje zbunjen i u nedoumici pri suočavanju s velikom količinom radova koje naizgled ne može svesti pod nazivnik zadane teme. Postavlja se, ipak pitanje, zašto se koncepcijski zaobišlo neke od velikana hrvatske grafike, poput Dubravke Babić, Ivice Šiška, Nives Kavurić-Kurtović, te Frane Pare i nekih drugih, i koliko se nepravdu čini vjernom ocrtavanju slike trenutačne situacije u hrvatskoj grafici ako se kvalitetni radovi (koji se ne skrivaju iza zvučnih imena priznatih autora) žrtvuju, ipak, pomalo dokumentarističkom prikazu koji se ostvario kroz kvantitetu radova i inzistiranju na eksperimentu. Jedinu kriteriji po kojem je shvatljivo njihovo izostavljanje je njihovo korištenje tradicionalnim grafičkim tehnikama koje se koncepcijski ne uklapaju u smotru svih recentnih iskoraka izvan tradicionalno shvaćenog okvira medija grafike.

Dosljedno toj koncepciji dodijeljene su i nagrade na trijenalu, pa su tako nagrađeni radovi Ivane Franke koja je dobila plaketu HAZU-a, Ane Vivode koja je dobitnica nagrade Kabineta grafike HAZU-a. Među ostalima nagrađenima su i Robert Šimrak, Ana Grubić, Željko Badurina, Jasna Šikanja, te Jiri Anderle kao dobitnik nagrade »Tomislav Krizman«. Uz Mirjanu Vodopiju treba spomenuti i Nevenku Arbanas, vrsnu grafičarku koja demonstrira zavidnu vještinu u tradicionalnim grafičkim tehnikama upravo tako dokazuju da originalnost nije nužno vezana za eksperiment u tehnici.

Češka grafička produkcija

Uz naše grafičare ove se godine predstavljaju kao gosti desetero ponajboljih čeških grafičara po izboru renomirane češke povjesničarke umjetnosti dr. Simeone Hoškove, direktorice Praškog trijenala grafike. Deset je umjetnika izabrano iz različitih generacija, od najstarijih poput Jirija Anderlea i Oldricha Kulhaneka, preko srednje generacije poput Zbyneka Janačeka i Mikolaša Axmanna, pa do najmlađe generacije — Mile Judge — Furstove i Jane Šandelove, koji se svi odreda predstavljaju manje ili više recentnim radovima, te pružaju uvid u široku lepezu vrlo različitih stilova čeških umjetnika danas. Konačno, namjera je češkog selektora bila dati kratki presjek kroz aktualnu češku grafiku što nije kompatibilno naglasku na eksperimentu hrvatskog selektora. Bez sumnje prezentirani su vrsni češki grafičari, pa gledatelj mora ostati zadivljen virtuoznošću i monumentalnošću grafika vrsnog figuralnog grafičara poput Oldricha Kulhaneka ili pred Axmannovim »veličanstvenim kaligrafskim rebusima« kako ih naziva dr. Simeona Hoškova.

I naposljetku, potrebno je konstatirati da 3. hrvatski trijenale grafike nedvojbeno otvara neka nova pitanja o našem likovnom okruženju i da se nužno mora promatrati s više različitih stajališta da bi ga se moglo pravilno valorizirati. No, sasvim je jasno ostvarena osnovna zamisao predočavanja evolucije jednog medija što i čini vrijednost ove izložbe. Evidentno je da je svakoj likovnoj sceni, pa tako i našoj, svaki takav pozitivan napor da se nove mogućnosti sučele sa zatvorenim tradicionalnim koncepcijama dobro došao, jer upravo se kroz taj sukob i spoj kristalizira nova i zbilja kreativna umjetnost.

Tin Turković

PREPOZNAVANJE JELA: S izložbe Vladimira Bige

RANKO MARKOVIĆ

Ironijski komentar svakodnevice

ZAGREB – U vrijeme božićnih domjenaka i priprema za uživanje u hrani i piću Vladimir Biga predstavio se izložbom kompjuterskih ispisa kojima pokušava na nekonvencionalan način predočiti jela »a la carte«. Biga je na izložbi predstavio niz kompjuterskih grafika pomoću kojih pretvara lako prepoznatljivo u otežano čitljiv prizor, koje je objasnio duhovitim i ironijskim tekstualnim dosjetkama, odnosno imenima pojedinih namirnica, pića i jela.

Tako se na zidovima kule Lotrščak posjetiteljima nudi raznoliki jelovnik na kojem se između os-

talih mogu naći »Rezanci se suše«, »Gusta krem juha«, »Kuglof« i »Riža u paradajz sosu«. Te se poznate teme preobražavaju u krajnje pojednostavljene, ali iznimno upadljive kombinacije osnovnih geometrijskih oblika i kompjuterskih ispisa na koloristički izraženim podlogama.

U katalogu izložbe Darko Glavan napomenuo je da je osnovni adut Bigina stvaralačkog postupka otvaranje brojnih mogućnosti kombinacija jednostavnih likovnih predložaka i širokih, nemedenih asocijativnih polja.

M. M.

ARHIV

Prethodni brojevi

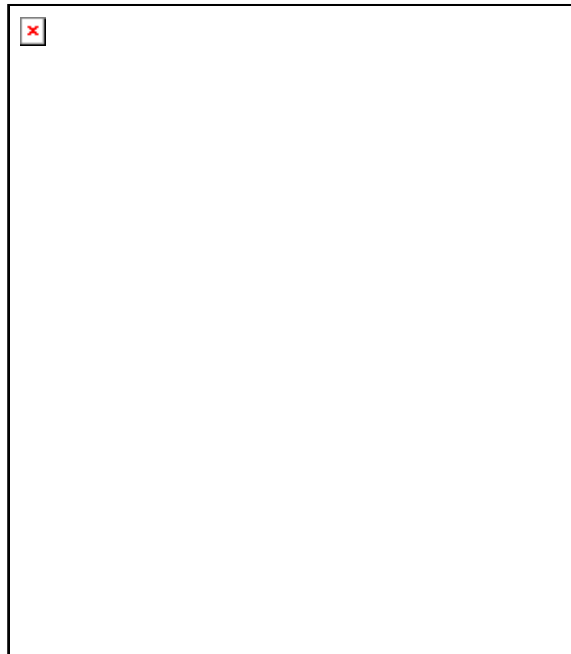
ARHIVA - 12.05.2006

Odaberite prethodni broj:

10.10.2008 br. 439
 03.10.2008 br. 438
 26.09.2008 br. 437
 19.09.2008 br. 436
 12.09.2008 br. 435
 05.09.2008 br. 434
 29.08.2008 br. 433
 22.08.2008 br. 432
 15.08.2008 br. 431
 08.08.2008 br. 430
 01.08.2008 br. 429
 25.07.2008 br. 428
 18.07.2008 br. 427
 11.07.2008 br. 426
 04.07.2008 br. 425
 27.06.2008 br. 424
 20.06.2008 br. 423
 13.06.2008 br. 422
 06.06.2008 br. 421
 30.05.2008 br. 420
 23.05.2008 br. 419
 16.05.2008 br. 418
 09.05.2008 br. 417
 02.05.2008 br. 416
 25.04.2008 br. 415
 18.04.2008 br. 414
 11.04.2008 br. 413
 04.04.2008 br. 412
 28.03.2008 br. 411
 21.03.2008 br. 410
 14.03.2008 br. 409
 07.03.2008 br. 408
 29.02.2008 br. 407
 22.02.2008 br. 406
 15.02.2008 br. 405
 08.02.2008 br. 404
 01.02.2008 br. 403
 25.01.2008 br. 402
 18.01.2008 br. 401
 11.01.2008 br. 400
 04.01.2008 br. 399
 28.12.2007 br. 398
 21.12.2007 br. 397
 14.12.2007 br. 396
 07.12.2007 br. 395
 30.11.2007 br. 394
 23.11.2007 br. 393
 16.11.2007 br. 392
 09.11.2007 br. 391
 02.11.2007 br. 390
 26.10.2007 br. 389
 19.10.2007 br. 388
 12.10.2007 br. 387
 05.10.2007 br. 386
 28.09.2007 br. 385
 21.09.2007 br. 384

Kaligrafija i piktogrami

U galeriji Matice Hrvatske otvorena je izložba Vladimira Bige Japan je to. Ovo je njegova druga samostalna izložba kompjutorskih ispisa, povezanih u višeslojni asocijativni niz te nije nimalo slučajno da je Vladimir Biga odabrao tematski okvir Japan je to.

Razloga ima doista mnogo, počevši od toga da je Japan jedan od vodećih svjetskih promicatelja suvremene tehnologije, koja je Bigu opskrblila njegovim najčešćim umjetničkim oruđem - kompjutorom - no autor i ovoga puta potvrđuje svoje naglašeno nagnuće (post) konceptualnim načelima. To je opredjeljenje najrazvidnije u dva rada, gotovo nezamjetljivo različita - crvene linije centralno postavljene u kadar, jedan nazvan Japansko more a drugi Japanska privreda. Boljeg primjera karakteristične Bigine kombinacije jednostavnog i upadljivog likovnog predloška odnosno znaka sa složenom mentalnom kombinatorikom i širokim krugom asocijacija, teško je naći, a ovaj bi rebus, s množinom podjednako uvjerljivih mogućnosti dešifriranja, mogli tumačiti kao još jednu naznaku načela manje je više koji podjednako uspješno i maštovito provode i Japanci i Biga. Biga se ne libi otići još jedan korak dalje od Japanske kaligrafije i piktograma, svodeći ključna obilježja japanske tradicije na dovitljive izvedenice njihova heraldičkog minimuma - to jest stiliziranog prikaza izlazećeg sunca (kružnice) na (neo)bojenom polju. ...

Pretplatite se na Fokus

Nataša Jurić

Iz sadržaja:

HRVATSKA

Najlakše je tužiti svoju državu

Marijan Majstorović

Svjetski poredak po mjeri bogatih

Mato Dretvić Filakov

Na stranputicama Balkanije

Mate Kovačević

Hrvatska je žrtva velikih zala

Zrinko Horvat

Crnogorski biti ili ne biti

Domagoj Ante Petrić

**Umanjivanje odgovornosti
zločinaca je zločin**

Akademik Mirko Vidović

**Titoizam je bio najučinkovitije
rasprostranjen policijski teror**

Ivica Luetić

**Je li Hrvatska bogata ili
siromašna**

Ante Brčić

**Unatoč prešućivanju narod ne
zaboravlja svoje junake**

Rašeljka Duvnjak

**Čitava se Hercegovina preselila u
zenički zatvor**

Ilija Erić

**Proslava irskoga Uskršnjeg
ustanka**

Emil Čič

SVIJET

**Smith: Katolici u BiH su
diskriminirani**

Ivica Puljić

**Demografske pretpos tavke rata u
BiH**

Radovan Pavić

Bio je i Židov i Nijemac!

Gojko Borić

DRUŠTVO

Tvoje uskrnsnuće slavimo!

dr. sc. Mile Bogović

**Istinsko zajedništvo ispred
lamentacija**

Pavle Primorac

Svjedok Istine

Ivica Luetić

**Dužnost je katolika sudjelovati u
javnome životu**

Pripremio Danijel Koraca

Humanitarni judo turnir

Željka Lezaić

Hotel Parentium

Matija Pokrivka

DOKUMENTARAC O JOHNU LENNONU
Transparentima 'War is Over! If You Want It' Lionsgate će u New Yorku i Los Angelesu promovirati novi dokumentarac 'The U.S. vs John Lennon'. Radi se o reprodukciji koje su napravili Lennon i Yoko Ono 1969. prosvjedujući protiv rata u Vijetnamu. LC

KIPARSKI SIMPOZIJI

34. mediteranski kiparski simpozij otvorit će se u nedjelju u amfiteatru u Dubrovni u Labinu. Umjetnički projekt na simpoziju izvest će Ivan Kolaric. 25

UREDILA: LIVIA ČVELIJO (liviac@metro.com.hr)

JEDAN od autorovih radova

Izložba Vladimira Bige 'Praško podzemlje'

SAMOSTALNA izložba autora Vladimira Bige 'Praško proljeće' otvorena je u atriju hotela Marine u Mošeničkoj Dragi. Vladimir Bige diplomirao je na Grafičkom fakultetu u Zagrebu, a povjesničar umjetnosti Darko Glavan zapisao je kako je osnovni adut njegova stvaralačkog postupka otvaranje brojnih mogućnosti kombinacija.

- U njegovim jednostavnim likovnim predlošcima neomeđenim asocijativnih polja možemo prepoznati upravo sjajan primjer konfrontiranja ograničenosti svakodnevice - stoji u Glavanovu osvrtu. 25

Ravnatelj Prada protivi se velikoj posjećenosti muzeja

Idućeg proljeća otvorit će se prošireno zdanje poznatog madridskog povijesnog muzeja

MIGUEL ZUGAZA, ravnatelj muzeja Prado u Madridu, najavio je nove planove vezane uz njegovu modernizaciju koja uključuje više izložaba suvremene umjetnosti, unatoč protivljenju tradicionalista. U međuvremenu, dovršenje dugo očekivanog proširenja Prada, vrijednog 48 milijuna eura, najavljuje se za proljeće. Muzej trenutno ugošćuje izložbu posvećenu Pablu Picassu.

Skandal radi izložbe

Zugaza je, primjerice, prije nekoliko godina namjeravao organizirati izložbu španjolskog umjetnika Miguela Barcela koji u svojim radovima koristi kukce, meso i trule biljke.

- Sjećam se skandala koji je nastao zbog te izložbe,

ŠPANJOLSKI povijesni muzej od proljeća će imati više prostorija

koja je na kraju otkazana jer su članovi muzejskog odbora odbili poduprijeti moju ideju - rekao je Miguel Zugaza.

Muzej Prado namjerava postati mjesto otvoreno za dijalog između prošlosti i

sadašnjosti.

- Pradu je potrebna radikalna promjena. Nije kontradiktorno da jedan povijesni muzej pokuša biti drukčiji - dodao je Zugaza.

O proširenju muzeja prvi je put bilo riječi 1995. godi-

W Gotovo svi najvažniji američki muzeji prošireni su nedavno. Ja sam uvjeren da će u bliskoj budućnosti ljudi ići u muzeje puno manje nego danas."

MIGUEL ZUGAZA
ravnatelj muzeja Prado

ne, ali se ono stalno odgđalo zbog čestih promjena ravnatelja.

Novi prostor

Španjolski arhitekt Rafael Moneo izabran je za dizajniranje novog prostora površine 20 tisuća četvornih metara. Muzej će tako dobiti dva nova prostora posvećena povremenim postavi-

ma. No, Zugazi ti postavi nisu na prvom mjestu.

- Bilo bi pogrešno koncentrirati se na organizaciju izložaba na štetu stalnih postava samo zbog novih muzejskih prostora - rekao je Zugaza.

Nakon proširenja, Prada će moći pokazati 3500 radova koji su smješteni u skladištu. Izložit će djela moderne umjetnosti i kompletnu kolekciju umjetnosti 19. stoljeća. Ravnatelj muzeja Zugaza podvukao je mišljenja kad se radi o privlačenju velikog broja posjetitelja u novoprosireni muzej. Također je kritizirao trend postavljanja golemih instalacija, jer smatra da stvaraju vrlo komercijalnu klimu u muzejima, pri čemu se uspjeh izložbe mjeri posjećenošću. LC

SAO PAULO NAPRIJED UMJETNICI!

ČLANOVI najpoznatijeg cirkusa na svijetu, Cirque du Soleil, izvode svoju točku 'Saltimbanco' tijekom pokusa u brazilskom gradu Sao Paulu. U tom se gradu održava međunarodno natjecanje akrobata, plesača, glumaca i glazbenika iz 13 zemalja. MEX

Pogled koji se ne zaboravlja

U Hanoveru izložen rad čileanskog umjetnika na temu pokolja u Ruandi

Patnje žene

• 'The eyes of Gutete Emerita' čileanskog umjetnika Alfreda Jaara predstavlja patnje žena tijekom genocida u Ruandi 1994. godine. Riječ je o Jaarovim radovima nazvanim 'Projekt Ruanda', koji tjera promatrača da preispita učinak riječi iznad fotografije.

genocid. Nedaleko od tog grada ubijeno je 400 žena, muškaraca i djece iz plemena Tutsi, koji su mislili pobjeći. Jaar je tijekom posjeta Ruandi upoznao Gutete Emerita kojoj su pred očima ubili djecu i supruga. Preživjele su samo Gutete i nejezina kćer. Jaar je odlučio ne pokazivati pokolj, izmučena tijela, već oči žene čiji se pogled nikada ne može zaboraviti. LIVIA ČVELIJO

Umro Stjepko Težak

ISTAKNUTI hrvatski jezikoslovac Stjepko Težak umro je u Zagrebu u 81. godini. Rođen je 1926. u Požunu kraj Ozlja. Diplomirao je na Višoj pedagoškoj akademiji i Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1965. stekao doktorat filoloških znanosti. Bio je profesor metodike nastave jezika i filma na Pedagoškoj akademiji i na Filozofskom fa-

kultetu te dekan obiju ustanova. Uz metodiku nastave jezika, književnosti i filma, bavio se i dijalektologijom te suvremenim hrvatskim jezikom. Težak je autor objavljenih knjiga 'Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1 i 2', 'Hrvatski naš (ne)zaboravljeni', 'Metodika nastave filma', 'Hrvatski naš ne-podobni' i dr. LC

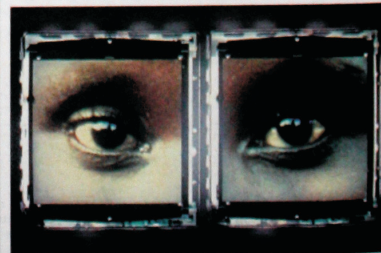
UKRATKO

• **SIN** književnog klasika Slobodana Novaka, Javor Novak, krenuo je očevim stopama - u novom broju Foruma tiskana je njegova proza 'Tvrdomenjak', kao dio iz knjige pod naslovom 'Dosađani Jadran'. Kako se ovaj sin snalazi u prozi, za razliku od sinova Raos ili Slamnig, najbolje se uvjeriti čitanjem.

• **KAZALIŠTE** 'Licem u lice' iz Splita pozvano je na gostovanje u Kini. S predstavom 'Mačke na vrućim splitskim

krovovima' autorice Ieny Pashove, Splićani će nastupiti četiri puta u Teatru Lyceum u Sangaju, u sklopu međunarodnog dječjeg festivala. Ta je predstava uvrštena i u program Kineskoga nacionalnog lutkarskog festivala u Pekingu, gdje će se izvesti pet puta.

• **TRIMA** izvedbama 'Hrvatske mise' Borisa Papanđopula, od 8. do 11. kolovoza u Puli, Poreču i Dubrovniku, zbor 'Ivan Goran Kovačić' obilježit će 100. obljetnicu rođenja velikana. MEX

ZANIMLJIVI kolaž koji govori više od riječi izložen u Hanoveru

Jedan od najstrastvenijih Biginih društvenih komentara odnosi se na poziciju umirovljenika u društvu

Udarni rad Vladimira Bige predstavlja Sabor ambalažom od slatkiša

Velegradska stvarnost: gradovi – to su vreće otpada koje rastu brže od samoga grada

Napola ispuhana folija od zračnih mjehurića predstavlja "one koji su već zagazili u život, što ostavlja posljedice"

RECIKLAŽA Izložba Vladimira Bige u caffeu Teatra ITD

Ambalaža od slatkih obećanja

Autor komentira i tumači stvarnost velegradskim otpadom

ANA LENDVAJ

Da nakon slatkih predizbornih obećanja ostaju samo prazne folije u koje su obećanja bila zamotana, govori nam naslovni, udarni rad izložbe Vladimira Bige "Obećanja i otpad", otvorene sinoć u caffeu Teatra ITD. Naziv je tog rada "Sabor" i čini ga prazna ambalaža bombonijera i slatkiša.

Gradovi – vrećice

Biga otpadom komentira društvo i državu – svaku, a ne samo našu. Naslovi su mu neposredni, jasni, precizni. Sadržaji također. "Gradovi" su ekološki komentirani vrećama za smeće.

– Nevjerojatnu količinu otpada produciraju današnji stanovnici grada, pa se čini da grad sporije raste od brda otpada koji proizvodi – kaže Biga. Mladi su "pred-

To je reciklaža na umjetnički način čije značenje svatko tumači i prihvaća ovisno o vlastitu obrazovanju, odgoju i stavovima

Vladimir Biga, autor izložbe

stavljeni" folijom napuhanih mjehurića, ali crnih, čime se aludira na njihovu podložnost drogi, alkoholu, pretilosti. Istom takvom ambalažnom folijom, ali napola ispuhanom, predstavljena je "Raja", tj. oni

malo stariji koje je lagano već prignječilo životno iskustvo. Najgore su prošli "Penzići" čija je najlošija pozicija u društvu reprezentirana zgaženim plastičnim čašicama. Pa ipak, cilj tih "strastvenih, kritički intoniranih komentara", kako ih u katalogu naziva povjesničar umjetnosti Darko Glavan, nije politički!

Mrvica pesimizma

– Želio sam pokazati da nam svima može biti bolje – kaže Biga priznajući da su njegovi radovi "samo mrvicu pesimistični". Lani je u "Močvari" također od odbačenih predmeta napravio izložbu "Communication breakdown". Zgaženim je plastičnim čašicama ilustrirao probleme koji nastaju pri prekidu međuljudskih odnosa.

– Veselim se tome što u ovo konzumističko vrijeme iskoristenim stvarima mogu opet dati smisao. To je reciklaža na umjetnički način čije značenje svatko tumači i prihvaća ovisno o vlastitu obrazovanju, odgoju i stavovima – kaže V. Biga.

SMRT JUGOSLAVIJE

COMINAVI VEČERNJI LIST BBC

Peek&Poke proslavio rođendan "poznatog gumičara duginih boja"

TRIDESET GODINA ZX SPECTRUMA

29. travnja 2012 17:37

Napisao: Danijela Bauk

Kratku prezentaciju održao je Davor Pasarić, »lice s naslovnice« prvog hrvatskog priručnika za ZX Spectrum koji je 1985. godine napisao njegov otac Božidar Pasarić

RIJEKA – ZX Spectrum star čak tri desetljeća još uvijek radi, a to ćemo teško moći reći za trideset godina za današnju tehnologiju, čulo se u petak navečer u riječkom muzeju informatike i starih računala Peek&Poke. Peek&Poke u petak je naime obilježio 30 godina

svojevremeno uz Commodore 64, najpopularnijeg računala – ZX Spectruma.

Tom su se prigodom u prostoru riječkog muzeja okupili ljubitelji »poznatog gumičara duginih boja« želeći na taj način odati počast nekad najomiljenijem »drugom računalu« istaknuvši u više prigoda kako je ZX Spectrum puno bolji kompjutor od Commodorea 64. Posjetitelji su mogli čuti sve o ZX Spectrumu, kratku prezentaciju održao je Davor Pasarić, »lice s naslovnice« prvog hrvatskog priručnika za ZX Spectrum »Uvod u rad i programiranje« koji je 1985. godine napisao i priredio njegov otac Božidar Pasarić.

Legenda kaže kako su davne 1982. godine svjetlo dana ugledala dva računala koja su promijenila svijet. Iako je te godine na tržištu postojalo preko 300-tinjak različitih modela, dva računala tržištu su se nametnula kako svojom cijenom tako i pristupačnošću i više manje istisnula druge modele – Commodore 64 i ZX Spectrum.

U sklopu programa »Umjetnost očima računala« otvorena je i izložba radova Vladimira Bige naziva »Jet

Set Vlado« čija je inspiracija upravo jedna od najpopularnijih igrica za ZX Spectrum – Jet Set Willy. A kako tih godina ekspanziju doživljava i elektronička glazba, u petak je za tu priliku nastupio Revizor – samostalni projekt Vedrana Križana, svojevrsni hommage pionirima synth i kompjutorske glazbe, od početka 70-ih do polovice 80-ih godina prošlog stoljeća, pretečom svega onoga što danas zovemo »elektronikom«.

Koristeći autentične zvukove i sintesajzere, na programu su između ostalog bile i obrade Kraftwerka i instrumentalni hitovi Jean Michele Jarrea.

Članak je objavljen na: <http://novilist.hr/Scena/Peek-Poke-proslavio-rodendan-poznatog-gumicara-duginih-boja>
Copyright © 2009 Novilist.hr. Sva prava pridržana.